

Gegants de Gualba

Gualba

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: C/ Bisbe Ponç num. 1 (denominada "Casa dels Gegants")

Coordenades:

Latitud: 41.73211
Longitud: 2.50196
UTM Est (X): 458581
UTM Nord (Y): 4620153

Classificació

Número de fitxa 08097 - 140
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1981
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Restringit
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Gualba (una part de l'associació Colla de Geganters i Grallers de Gualba)
Autoria de la fitxa P. Barbado. OPC
Data de registre de la fitxa: dl., 06/02/2017 - 01:00

Descripció

Es tracta de diversos gegants i gegantons (i un gegantet) que representen motius tradicionals vinculats al municipi: la parella de pagesos o els personatges vinculats a les llegendes del Montseny i del Gorg Negre.

Les mides i pesos són:

Sr. Briançó: 41 kg, 3,55 m.

Sra. Aqua Alba: 34 kg. 3,45 m.

Bruixot Coix: 30 kg. 3,1 m.

Goja: 29 kg. 3,07 m.

Biribiri: 5,5 kg. 1,76 m.

Observacions:

Titularitats:

Pagesos i capgrossos de l'ajuntament de Gualba

Bruixot, Goja i Biribiri de la associació

Història

Al 1980, per iniciativa d'alguns estiuejants es va iniciar la construcció de la primera parella de gegants del poble. La tasca de crear els caps i les mans s'encarregaren a la Casa Ingenio, mentre que les estructures les van fer amb ferro el Sr. Jesús López amb l'ajut d'alguns vilatans. De la confecció dels vestits se n'encarregaren la Sra. Agustina Pagès i altres senyores del poble.

El 19 d'abril de 1981 es van presentar, batejar i casar aquesta parella de gegants que representa una parella de pagesos del segle passat. A ell li posaren Sr. Briançó, nom de la font on neix la riera; i a ella li posaren Sra. Aqua-Alba, antic nom del poble. Els encarregats d'apadrinar-los van ser els gegants de Canet. Els gegants van acompanyats per un bestiar representatiu de la pagesia: dos conills, una gallina, un porc, un burro i un llop, tots ells confeccionats al mateix taller que els gegants.

Al 1983 es va fer una gegantona: la Raig de Lluna. El resultat d'aquesta figura no va ser satisfactori i va quedar relegada a un segon pla.

Al 1987 l'Agrupació Cultural St. Vicenç, va promoure la construcció d'una altra parella de gegants. Aquesta parella està vinculada als mites del Gorg Negre i el Montseny: ell representa el bruixot coix (Bruixot Coix), i ella una dona d'aigua (Goja). Els padrins foren els gegants de Vallgorguina i els d'Esplugues. Els seus regals foren: l'escombra, el sarró, el penjoll i el manat d'herbes que porten.

Al 1990 la colla es va dissoldre i els gegants van ser emmagatzemats juntament amb els capgrossos per l'ajuntament de Gualba. Al 1996 El Bruixot Coix i la Goja van ser cedits a la Colla de Geganters de Vallgorguina per tal de que no quedessin inactius.

L'any 2007 es va tornar a despertar el sentiment geganter entre els vilatans de Gualba i es va iniciar la composició d'un grup de grallers i timbalers. L'ajuntament també es va encarregar de buscar restauradors pels gegants, capgrossos i per la roba. Un nou grup de vilatans van decidir tornar a donar vida als gegants. Així doncs, a l'agost de 2008 els gegants de Gualba van tornar a sortir al carrer i al gener de 2009 es va constituir l'associació "Colla de Geganters i Grallers de Gualba".

L'agost de 2009 la Colla de Geganters de Vallgorguina va retornar els bruixots a la "Colla de Geganters i Grallers de Gualba".

Durant un temps es van mantenir els bruixots amb l'alçada de gegants, però per tal de poder augmentar la diversitat de figures dins de la colla, es va decidir de rebaixar la seva alçada i mida. Així són més manejables pels geganters que s'inicien. D'aquesta manera la colla disposava de una parella de gegants i una de gegantons.

Entre el 2013 i el 2014 s'han refet de nou els cossos i braços dels gegants vells per tal que fossin més lleugers. Els cossos els van fer membres de la colla, respectant les mides i formes originals però amb menys pes, ara el material és alumini. Els braços, juntament amb l'adequació dels caps, el va dur a terme el senyor José del "Taller de ilusiones". Els nous braços i mans són de cartró pedra, per tant són rígids, a diferència dels braços vells que al ser de ferro feien l'efecte molla i feien contrapesos estranys als portadors.

A més a més els més petits també volien una figura que poguessin fer ballar i així va ser com va sortir la idea de fer un gegantet, d'aquesta idea sorgeix el Biri-Biri.

El gener del 2014 va ser batejat el Biri-Biri per mossèn Filomeno. Els seus padrins van ser els gegants de St Esteve de Palautordera. El cap va ser creat pel senyor Jordi Esmandia, el cos pels membres de la colla i la roba i les mans van ser confeccionats per la Sra. Teresa Pinos.

A l'agost del 2014, els geganters de Gualba i de Lloret de Mar es vam agermanar. Es va decidir de fer una petita placa d'homenatge, finalment un "monument", se li va buscar un lloc, al carrer camí del Racc, que va quedar batejat com a "plaça dels gegants". És del fet de l'agermanament on neix la broma de Gualba de Mar i Lloret de Dalt.

Bibliografia

Informació proporcionada per Ruben Puigvi president de l'Associació Colla de Geganters i Grallers de Gualba.

